

Obsah

Úvod	4
1. Vývoj a současný stav dopravního trhu v Evropě se zaměřením na železnici	5
1.1 Srovnání základních dopravních charakteristik EU-25 a vybraných regionů světa 5	
1.2 Vývoj dopravy v Evropské unii	9
1.2.1 Nákladní doprava v Evropské unii	9
1.2.2 Osobní doprava v Evropské unii	12
1.2.3 Vysokorychlostní osobní železniční doprava v Evropské unii	15
1.2.4 Infrastruktura železniční dopravy v Evropské unii	18
2. Faktory současného poklesu dopravního významu železnic	22
2.1 Rozvoj železnic v prostředí národních států	22
2.2 Výstavba levných železnic	23
2.3 Státní železnice – omezení konkurence	24
2.4 Silniční a letecká doprava – vzestup konkurentů	25
2.5 Geografické aspekty a širší kontext změn poptávky po dopravě	26
3. Komparativní výhody železniční dopravy	29
3.1 Environmentální aspekty dopravy	29
3.2 Sociální aspekty dopravy	32
3.3 Trvalá udržitelnost dopravy	34
3.4 Tržní segmenty s potenciálem pro železniční dopravu	36
4. Evropská dopravní politika a železnice	37
4.1 Evropská dopravní politika-historie, kontext	37
4.2 Evropská dopravní politika – Bílá kniha z roku 2001	38
4.3 Opatření Evropské dopravní politiky z roku 2001 s důrazem na železniční dopravu	40
4.3.1 Revitalizace železnic	40
4.3.2 Zlepšení kvality v oboru silniční dopravy	43
4.3.3 Podpora příbřežní námořní a vnitrozemské vodní dopravy	43
4.3.4 Dosažení rovnováhy mezi růstem letecké dopravy a environmentálním stavem 43	
4.3.5 Intermodalita jako reálný prvek dopravního trhu	44
4.3.6 Výstavba transevropských dopravních sítí	44
4.3.7 Zvýšení bezpečnosti silniční dopravy	54
4.3.8 Přijetí politiky cílené na efektivní zpoplatnění dopravy	54
4.3.9 Práva a povinnosti uživatelů	54
4.3.10 Rozvoj kvalitní městské dopravy	55
4.3.11 Výzkum a vývoj technologií jako podpora čisté a efektivní dopravy	55
4.3.12 Řízení dopadů globalizace	55
4.3.13 Rozvoj střednědobých a dlouhodobých environmentálních cílů udržitelného dopravního systému	55
4.4 Současnost evropské dopravní politiky – dokument „Keep Europe moving – Sustainable mobility for our continent“	55
5. Kritika a geografické hodnocení evropské dopravní politiky	61
5.1 Polemika s celkovým zaměřením, východisky a cíli evropské dopravní politiky	61
5.2 Polemika s dílčími cíli a konkrétními opatřeními evropské dopravní politiky	65
5.3 Pozitivní hodnocení evropské dopravní politiky	71
5.4 Potřeba radikálnější technické inovace než je vysokorychlostní železnice	73
ZÁVĚR	75
Použitá literatura	77